

EXPRES

WIECZORNY ILUSTROWANY.

ROK III. | ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK 21 WRZESNIA 1925 r. | NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY. | Nr. 219

Okropne morderstwo w klasztorze Karmelitów we Lwowie. Szalony zakonnik porąbał siekierą księdza świeckiego i usiłował dokonać zbrodniczego zamachu na przeora klasztoru.

Dzisiejsza „II. Republika“ przyniosła lakoniczną wiadomość o morderstwie w klasztorze lwowskim.

Ze Lwowa donoszą nam o następujących szczegółach zbrodni:

Posterunkowy 4-go komisariatu, mieszczącego się przy ulicy Kurkowej nr. 23, Plebanek, wychodząc w niedzielę o godz. 6-ej rano z lokalu komisariatu, zauważył siedzącego na schodach przed komisariatem jakiegoś mężczyznę w cywilnym ubraniu bez kołnierzyka, w zarzutce koloru brązowego i czarnej czapce, nasuniętej na oczy.

Posterunkowy Plebanek, zdziwiony obecnością tajemniczego człowieka na schodach komisariatu, zapytał go, co on tu robi.

— Jestem księdzem — odpowiedział nieznajomy.

Zabiłem księdza w klasztorze OO. Karmelitów.

a teraz przyszedłem oddać się w ręce sprawiedliwości.

Sledztwo.

Posterunkowy Plebanek, lubo sądził w pierwszej chwili, że ma do czynienia z obłąkanym, zameldował o tem swej władzy przełożonej. Na skutek tego meldunku nadkomisarz Kozakiewicz — szef ekspozytury śledczej, — polecił zatrzymać nieznajomego, wprowadzić go do znajdującego się o kilkadziesiąt kroków od komisariatu na ul. Czarnieckiego klasztoru OO. Karmelitów, w celu sledztwa.

Na dziedzińcu klasztornym nieznajomy oświadczył, iż dalej nie pójdzie, gdyż nie chce oglądać miejsca przestępstwa i ofiary swego potwornego mordu.

Wówczas przodownik policji zadzwonił do furty klasztornej, zapytując furtjara, czy istotnie w klasztorze dokonane zostało morderstwo.

Furtjan zrazu zaprzeczył, zaalarmowany jednak pytaniem ze strony przedstawiciela policji, rozbudził przełożonych, którzy zarządzili natychmiast poszukiwania po celach klasztornych.

Pierwsze ślady.

W wyniku poszukiwań stwierdzono, że przez korytarz klasztoru z I-go piętra aż na parter do celi nr. 17, zamieszkałej przez ojca Adama o nazwisku świeckiem Józefa Kopacza, prowadzi ledwie dostrzegalna wąska struga krwi.

Po bliższem zbadaniu domu okazało się, że krwawy ślad ten rozpoczynał się u drzwi pokoju gościnnego, oznaczonego nr. 6, a stanowiącego właściwie dużą celę, przeznaczoną dla księży odwiedzających klasztor.

Kiedy otwarto pokój, oczom zebranych zakonników przedstawił się straszny widok.

Cała podłoga zalana była kałużą krwi. Na środku celi leżał odwrócony głową zmasakrowany turp ks. Jana Ideca, dziekana i kapelana wojskowego z Lublina, który w przejeździe z odpustu w Obroszynie, bawił w klasztorze zaledwie od czterech dni.

Ks. Idec przybrany był w sutannę i płaszcz gumowy z odznakami wojskowej ppułkownika.

Ciało w górnej części nosiło ślady potwornych ciosów, zadanych siekierą.

Z rany skroni wyciekał mózg.

Kilka odrąbanych palców

u ręki odleciało na drugi kąt pokoju.

Po tem strasznem odkryciu rozpoczęły się dalsze poszukiwania.

W celi nr. 17, gdzie mieszkał

morderca, ks. Józef Kopacz,

znaleziono na murze w pobliżu okna od-

bicie ręki umaczonej we krwi, nieudolnie zatarte.

W wiadrze pełnem wody zakrwawionej, znaleziono kawałki płótna, którem morderca obmywał sobie ręce.

Na stole znajdowała się

butełka wódki „Starka“,

wypróżniona w trzech czwartych swej zawartości.

W przyległej celce stało otwarte pianino, a obok również otwarte nuty marsza żałobnego, świadczące o tem, że morderca po zabójstwie oddawał się ówczesnym muzycznym.

Na dziedzińcu klasztornym znaleziono wreszcie

narzędzie mordercy

okrwawioną siekierę, którą morderca wyrzucił przez okno.

Jak się okazało, morderca już po dokonaniu strasznej zbrodni na osobie ks. kapelana Ideca,

zmierzał również zabić przeora ks. Biniaka,

do którego celi zakradł się tejże nocy z siekierą w ręku, lecz zbrodnię udaremnił przypadek, morderca bowiem w ciemności przewrócił krzesło i obudził ks. Biniaka, który słysząc podejrzane szmery, zerwał się szybko z postania i zapalił światło.

Wówczas właśnie morderca wybiegł z jego celi i wyrzucił przez okno siekierę.

Pytany o

motywy zbrodni

morderca wikła się, twierdząc, iż był na pastowany.

Według zebranych na miejscu danych, ks. Józef Kopacz

wstąpił do klasztoru Karmelitów we Lwowie w październiku 1921 roku, jako kandydat na zakonnik.

Poprzednio

był wikarym w Przemyślu,

władze biskupie usunęły go jednak z postwa z diecezji przemyskiej za niemoralne i nienormalne zachowanie się. Stwierdzono dalej, że Kopacz, liczący 38 lat, cierpiał na chorobę nieuleczalną i czas jakiś przebywał w zakładzie dla nerwowo - chorych dr. Pilza w Krakowie.

Lwów, 21 września.

Sledztwo wyjaśnia, iż klasztor tymczasem nie miał zamiar ukrywać okropnej zbrodni. Obezwładniony szaleńca po nieudanym napadzie na przeora, zakonniky zdjęli zeń suknie zakonne i skłonili go, aby sam oddał się w ręce sprawiedliwości, co morderca, oprzytomniejszy, posłusznie wykonał.

Robotnicy kanalizacji są niezadowoleni. Na propozycję podwyżki odpowiedziano im groźbą redukcji.

Jak wiadomo, robotnicy zatrudnieni przy budowie kanalizacji zażądali wydatnego podwyższenia plac.

Tymczasem komitet budowy kanalizacji sprawę tę odroczył aż do przyjazdu z urlopu inż. Skrzywana, zaznaczając, jednak, że podwyższenie plac doprowadziłoby do redukcji pracy.

Nad decyzją tą radzić będą robotnicy na specjalnem zebraniu i prawdopodobnie nie zadowolą się tem, gdyż podczas omawiania tej sprawy, jeszcze przed wakacjami, na posiedzeniu rady miejskiej stwierdzono z mównicy, że robotnicy ci zarabiają zbyt mało.

Pieniądze płacimy, ale gdzie je ulokowano?..

Żądamy ogłoszenia bilansu komitetu budowy teatru miejskiego.

Magistrat nie ogłasza bilansu komitetu budowy teatru miejskiego, aczkolwiek już od kilku lat zbiera się na ten cel podatek od wszystkich mieszkańców miasta.

Ciekawem jest ile obecnie stanowi zebrany kapitał i gdzie magistrat go umieścił?

Bacność kupcy!

Tylko jeszcze 3 dni ulgi!

Już tylko do piątku stosowana będzie ulga przy wpłacaniu zaległych podatków i pobierana będzie kara za zwłokę w wysokości tylko 1 proc. Od piątku począwszy, władze skarbowe egzekwować będą zaległości, pobierając prócz wszystkich kosztów 4 proc. tytułem kary za zwłokę.

Dolar w Łodzi 6.40.

Dziś przed południem na łódzkim rynku pieniężnym obracano dolarami po kursie 6,40.

Tendencja mocna, obroty niewielkie z powodu braku materiału.

I PRZEDGIELDA WARSZAWSKA

Łondyn 29,01

New Jork 5,96

Szwajcarya 115,51

II PRZEDGIELDA WARSZAWSKA

Dolar 6,40

III PRZEDGIELDA WARSZAWSKA

Dolar 6,45. Tendencja mocna,

Trują nas!

Trucieleli do kryminału!..

Według sprawozdania państwowego zakładu badania żywności, w sierpniu przeprowadzono ogółem 2127 prób, z czego zakwestjonowano 491 (23 proc.), stwierdzono szkodliwość dla zdrowia w 34 wypadkach i w 147 wypadkach przesłano wnioski karne do sądu.

Z ogólnej ilości przeprowadzonych prób 1745 stanowiły próby mleka, następnie idzie nabiał i t. p.

„Gotujcie na gazie“.

Gazownia miejska „otwiera sezon“.

Rada nadzorcza gazowni miejskiej postanowiła uroczystie obejść rozpoczęcie pokazów gotowania na gazie w lokalu przy ul. Piotrkowskiej. Na uroczystość tę zaproszeni zostaną przedstawiciele władz miejscowych oraz społeczeństwa i prasy.

Między duchami niema królów.

Edward VII na seansie spirytystycznym.

Paryż, 20 września.

W czasie odbywającego się tu kongresu spirytystycznego zorganizowano szereg seansów. Na jednym z nich wezwano ducha króla angielskiego Edwarda VII.

Uczestnicy tego seansu opowiadają, że duch króla zjawiał się istotnie, jednakże nie pozwolił się mianować „najjaśniejszym panem“, a poprostu Edwardem, — twierdząc, że na tamtym świecie panuje powszechna równość.

Krwawy bilans walk marokańskich.

Zbliżająca się pora deszczów wykluczy na dłuższy czas

wszelkie poważniejsze operacje.

Operacje, rozwijające się obecnie w Marokku przyniosą zapewne ustalenie sytuacji na czas dłuższy, gdyż zbliżająca się pora deszczów wykluczy niebawem na czas jakiś możliwość poważniejszych zmian na terenie walki.

Poprzednia ofenzywa francuska osiągnęła swój cel zasadniczy t. j. odrzuciła wojska Abd-el-Krima od linii kolejowej Fez — Algier tak znacznie na północ, że front francuski przesunął się na odległość kilkunastu kilometrów od granicy, a w ręku Abd-el-Krima pozostał tylko nieznaczny pasek terytorjum francuskiego. Powodzenie to miało tem większe znaczenie, że jedynie tylko opanowanie Fezu mogło być rokować jakąś przyszłość ruchowi Riffeńczyków.

Jednocześnie rozpoczęły się operacje wojsk francuskich i hiszpańskich. Hiszpanie, walcząc z poważnymi trudnościami, rozpoczęli wysadzanie na ląd swoich wojsk w zatoce Alhucemas i mimo zaciętego oporu Riffeńczyków zamiar swój doprowadzili do skutku przy współdziałaniu floty francuskiej i hiszpańskiej.

Akcję przeciw Hiszpanom prowadził na tym froncie wuj Abd-el-Krima, zapalony fanatyk, któremu ataki nie udało się ani udaremnić akcji przeciwnika, ani, co także jest ważne, zatrzeć niekorzystnego dla Abd-el-Krima wrażenia, jakie powodzenia tej akcji wywołało wśród uległych mu dotąd plemion strefy hiszpańskiej.

Równocześnie rozpoczęły się działania armii francuskiej, zostającej pod wodzą marszałka Potain, a atakującej od południa. Atak francuski rozwinięty na lewym skrzydle miał powodzenie, zajęto masyw Bibane, zabezpieczając tem mocniej wspomniany wyżej węzeł dróg w Uezzan, oraz posunięto się znacznie naprzód w odcinku Taouna. Właściwości terenu oraz silne umocnienia wznieszone przez Abd-el-Krima, umożliwiające szybkie ruchy wojsk atakujących, niemniej jednakże dalsze przełamywanie linii Abd-el-Krima zmusi zapewne do porzucenia myśli bronięcia się dalej na terytorjum francuskim i skoncentrowania się wyłącznie w strefie hiszpańskiej, co z francuskiego punktu widzenia byłoby sukcesem politycznym pierwszorzędowego znaczenia, a

Jak się zdaje, głównym centrum oporu zamierza on uczynić miejscowość Szeszauen, leżącą w strefie hiszpańskiej.

Wedle informacji, zebranych przez lotników francuskich, i miasto samo i jego okolice zostały przez powstańców bardzo silnie ufortyfikowane. Trudno więc orzec, czy rozpoczęte operacje sprzymierzonych doprowadzą szybko do likwidacji imprezy Abd-el-Krima. To jednak pewne, że wypchnięcie go ze strefy francuskiej nie tylko ułatwiłoby znacznie sytuację obecnego gabinetu francuskiego, ale skłoniłoby zapewne i przywódcę Riffeńców do wejścia w pertraktacje pokojowe na warunkach, jakie proponowała mu Francja i Hiszpanja, a które niedawno odrzucił.

Dygnitarze sowleccy na urlopie.

Kamieniew, przewodniczący sowietu moskiewskiego, wraz z żoną przed swoją willą na Krymie.

Smierć króla operetek.

Cały świat muzyczny oplakuje śmierć Leo Falla

kompozytora „Księżniczki dolarów“, „Kochanego Augustynka“, „Rozwódki“, „Róży ze Stambułu“ i „Madame Pompadour“.

W tych dniach zmarł po długotrwałej chorobie Leon Fall. Zakończył życie w swej pięknej willi w Leinz, przyżywszy 52 lata. Nie przypuszczał wcale, że jest ciężko chory i w ostatnich chwilach życia pisał nową operetkę. Otoczenie jego również nie uświadamiało sobie groźnego stanu, nie chciało nawet czynić tego rodzaju przypuszczeń.

Choroba wielkiego kompozytora zaczęła dopiero pod koniec lata przybierać poważne rozmiary. Podczas pobytu w Ischlu spotykano go często, rzeźkiego jeszcze i pełnego życia na ulubionych jego spacerach. Nagle zapadł na kamienie żółciowe. Wypoczynek na Semmeringu znacznie polepszył stan jego zdrowia, lecz pewnego dnia dostał tak silnego ataku, że trzeba go było przenieść do Wiednia.

W ostatnich chwilach życia nie opuszczał już swej willi w Leinz, zapewniał jednakże żonę i przyjaciół, że wkrótce wyzdrowieje. Kilka dni przed śmiercią nie można go było odwieść od zamiaru zagrania przyjaciołom ustępów z operetki, nad którą pracował. Ułożył się do snu, z którego więcej miał się nie zbudzić. Lekarze nie znają dokładnie przyczyny nagłego skonu, podejrzewają jednakże raka woreczka żółciowego.

Leo Fall był niesłychanie utalentowanym kompozytorem. Umiał czarować masy, pozostając przytym zawsze wielkim artystą. Łączył w sobie prostotę niemalże ludową z niesłychaną wytwornością, ducha. — Zadawała nie tylko miłośników lekkiej muzyki, ale i dziewicze dusze muzyczne, potępiające naogół wszystko, co nosi miano operetki.

Jego pierwsze wystąpienie przypadła na okres szalu walcowego, którym oddycha „Wesoła wdówka“.

Z trudem udało się wybić wielkiemu kompozytorowi. Kim był Leo Fall? Nowe nazwisko, znane zaledwie z kuletek muzycznych „Niegrecznego chłopca“, wystawianego z powodzeniem w Berlinie za czasów Meinharda i Bernauera. Przedtem był drugim skrzypkiem w Passagetheater i akompanjatorem w drugorzędnych lokalach. Aż pewnego dnia napisał mu Bernauer i Ernest We-

liz tekst do pierwszej jego operetki. — Przegrał ją we Wiedniu dyrektorowi Karczakowi, który wyczuł duży talent. Odtąd pisuje Fall dla teatru „an der Wien“. Jednakże jego „Buntaurik“ przepadł z kretesem po trzech razach.

Młody kompozytor nie traci jednakże fantazji i humoru. Zobowiązany kontraktem pisze swą drugą operetkę „Księżniczkę dolarów“. Jednocześnie święci triumfy w Niemczech „Wesoły wieśniak“.

Od tej pory los Falla został zadecydowany. Jeżeli nawet nie dopisywało mu szczęście w teatrze, pozostawała zawsze wartość muzyczna jego utworów. Największymi jego sukcesami były: „Księżniczka dolarów“, „Rozwódka“, „Róża ze Stambułu“ i „Madame Pompadour“.

Okres piętnastoletni dzieli jego pierwszy utwór od ostatniego. Czas ten wypełniała jednakże owocna praca. Duża ilość operetek Falla budziła zachwyt na scenach Wiednia i Berlina.

Wystarczy jeżeli wymienimy „Piękną Rizetę“, „W pociągu pośpiesznym“, „Słodkiego kawalera“, „Kochanego Augustynka“.

W ostatnich latach skomponował Fall i operę, która znalazła jednakże aplauz tylko na scenie drezdeńskiej.

Falla cechuje przede wszystkim brak absolutnej banalności. Pomysły jego są czasem prymitywne, proste. Fall nie szuka nigdy popularnych efektów skomplikowanego kiczu. Jego melodie to arcydzieła rytmu, poruszające się przytym w najprostszym skali dźwiękowej. Jego instrumentacja to rozdział sam w sobie. Prostota jest i tutaj najwyższą zasadą.

Fall pochodził z nader muzycznej rodziny. Ojciec jego, pierwotnie dyrygent orkiestry wojskowej, został następnie kapelmistrzem w teatrze berlińskim. Brat jego, Ryszard, jest również znany dyrygentem orkiestry. Drugi brat, Zygfryd, bardzo muzykający nigdy jednakże nie występował publicznie, trzeci jego brat był malarzem i umarł przed kilku laty. Leo Fall ożeniony był z córką znanego w Lipsku pedagoga muzycznego, Jadasona i żył z nią nader szczęśliwie.

Skazanie posłów komunistycznych we Francji.

Marcel Cachin (u góry) i Paul Vaillant-Couturier (u dołu) zostali skazani na 6 miesięcy więzienia za agitację w wojsku przeciwko kampanji w Marokko.

Jak Jawańczycy zwalczają trzęsienie ziemi.

Gdy na wyspie Jawie daje się odczuć trzęsienie ziemi, co zresztą zdarza się dość często, wówczas — jak opowiada jeden z podróżnych — jawańczycy rzucają się na ziemię, wołając: „Leni! Leni!“

Ów Leni jest według wierzeń jawańczyków, olbrzymim, potwornym bykiem o strasznej sile. Potwór ten leży wewnątrz ziemi, w samym jej środku i czeka, aby ostatni człowiek umarł. Gdy nastąpi, wówczas wyjdzie na powierzchnię ziemi i zniszczy na niej wszystko.

Niech się ten byk potworny ocknie z drzemki i choć trochę poruszy lub usiłuje powstać, wówczas następuje trzęsienie ziemi.

Ale wiedzą o tem nie tylko ludzie, lecz i mądre, białe mrówki.

Mrówek tych żaden jawańczyk nie skrzywdzi, gdyż są bardzo mściwe. Jeżeli z nich zabita jest przypadkowo przez człowieka, to duch jej przedostaje się do wnętrza ziemi i szepce do ucha śpiącemu bykowi, że ostatni człowiek już umarł. Słyszając to byk otrząsa się i chce powstać i w ten sposób wywołuje znów trzęsienie ziemi.

Aby więc potworowi dowieść, że ludzie żyją jeszcze i że duch mrówki skłamał, jawańczycy rzucają się na ziemię i wołają jaknajgłośniej: „Leni! Leni!“

Wówczas straszny byk znów układa się do drzemki, dopóki nie zakłóci mu pokoju duch pokrzywdzonej mrówki.

Pola djamentowe w Afryce wschodniej.

Z Nairobi (angielska Afryka wschodnia) donoszą, że komisarz górniczy w Daresalamie potwierdza wiadomość o odkryciu pól djamentowych na terytorjum Mwanza, w pobliżu jeziora Tanganyjka.

W Johannesburgu utworzyło się już towarzystwo akcyjne, pod firmą „Tanganajka Diamond Limited“, o kapitale 75,000 funtów sterl., podzielonym na akcje pięcioszynkowe i z kapitałem obrotowym w sumie 50,000 funt. sterl., które nabyło powyżej wspomniane terytorjum, obejmujące 280 akrów.

Na terytorjum tem znaleziono dotychczas 150 karatów ładnych djamentów, z których największy ważył siedem karatów.

Natalja Bruzda

wznawia lekcje gry fortepianowej.

GDĄSKA 43.

od 10—12 i od 3—5

Czytajcie „Express Wieczorny“

— Powiadam pani, że muzyka mojej córki kosztuje więcej, niż mój mąż zarabia.
— Rozumiem... Sąsiedzi skarżą pewnie panią do sądu i musi pani płacić kary.

— Nie wolno panu denerwować swej żony...
— Ach, co za pech, panie doktorze... Nadarzyła się dziś właśnie pierwsza okazja, której nie mogę wykorzystać...

Interpelacja „Expressu Wieczornego“ do magistratu.

Czy prawdą jest, że magistrat łódzki ulokował znaczne sumy w skrachowanym banku kupców i przemysłowców chrześcijan? Opinia publiczna oczekuje wyczerpujących wyjaśnień w tej sprawie.

Od kilku dni obiega miasto alarmująca pogłoska, jakoby magistrat złożył w banku kupców i przemysłowców chrześcijan większą sumę pieniędzy kilka dni przed zawieszeniem wypłat przez bank.

Nie wiemy dotychczas czy pogłoski te odpowiadają prawdzie, notujemy je z obowiązku dziennikarskiego. Gdyby jednak okazało się, że magistrat istotnie ulokował pieniądze miejskie w skrachowanym banku — byłby to szczyt lekko-

myślności i karygodnego trwonienia grosza publicznego.

Sprawa jest niezwykle ważna. Opinia publiczna domaga się wyczerpujących wyjaśnień.

Jak się „Express“ dowiaduje, sprawa ta zajęły się również koła radzieckie, które na pierwszym posiedzeniu rady miejskiej zgłoszą odpowiednią interpelację.

Zywa pochodnia przy ul. Dąbrowskiej. Młodociany naśladowca fakirów oblał sobie benzyną twarz, a potem zapalił. Silnie poparzonego chłopca przewieziono do szpitala.

Wczoraj popołudniu na podwórzu domu przy ul. Dąbrowskiej 25 bawiła się grupka chłopców, wśród których znajdował się również 12-letni syn majstra fabrycznego Hugo Stoss.

Chłopcy początkowo zabawiali się w rozmaite gry; biegali po podwórzu, kopali piłkę, skakali przez stojące na podwórzu beczki i inne podobne sprzęty.

Po pewnym czasie zmęczeni długą bieżąną, siedli pod murem, by odpocząć trochę.

Podczas tego spoczynku chłopcy z zajęciem rozprawiali o swoich przeżyciach w ciągu ostatnich kilku dni.

Jeden z siedzących zaczął opowiadać o tym, jak był w cyrku i jakie tam ciekawe i straszne zarazem rzeczy widział.

— Był tam jeden chińczyk — mówił chłopiec — co z ust wypuszczał ogień. Szczegół ten niezmiernie zaciekawił resztę kolegów.

— A jak to było? — posypały się pytania.

Rozmówca szeroko opowiadał o tym fakcie. A więc: jak chińczyk wlewał w usta jakiś łatwopalny płyn, potem wyciągał głowę do góry, a następnie przesunął obok ust płonąca pochodnię, wtedy z ust jego buchały płomienie.

Jeszcze kilka chwil toczyła się na ten temat dysputa, wreszcie mały Hugo powstawszy z miejsca, rzucił z pewnością w głosie:

— I ja to także zrobię!

Hugo pobiegł do domu, przyniósł flaszeczkę benzyny, wlał ją do ust i zapalił.

Stup ognia buchnął ku górze, a młodociany naśladowca fakirów nieludzkiem krzykiem zaczął wzywać ratunku.

Zbiegli się lokatorzy tego domu i ujrawszy chłopca objętego płomieniem rzucili się na ratunek, wzywając jednocześnie pogotowie.

Wkrótce nadjechał samochód pogotowia i przybyły lekarz po udzieleniu oparzonemu chłopcu pierwszej pomocy, przewiózł go do szpitala. — **szk** —

Pijany, który kradł na trzeźwo... Pas od studni wywołał awanturę, której skutki likwidować musiał lekarz pogotowia.

Do trzech razy sztuka — mówił do siebie — p. Karol Milsz rozpoczynając trzecią kolejkę. Po trzeciej poszła jednak czwarta, piąta, szósta... Pan Karol poczuł silny zawrót głowy. W oczach poczęło mu się najpierw dwoić, potem troić a potem... Kompletnie już pijany, postanowił zaczerpnąć świeżego powietrza.

Pogodny wieczór, godzina dopiero dziesiąta. Pijany Karol spaceruje po ul. Podleśnej, skierował swe kroki w kierunku domu 14/2, gdzie miał znajomego dozorca.

Pijany ma swój spryt. Milsz mimo, że kurzyło mu się z czuba, postanowił

za wszelką cenę, choćby podstępem, zdobyć świeże pieniądze, oczywiście znów na wódkę. Uśpiwszy czujność dozorca, skradł mu pas zapasowy do studni. Dozorca, niby zając, spał, ale jednym okiem, drugim zaś pilnie obserwował swego gościa. W krytycznym momencie, kiedy Milsz chował skradziony pas — dozorca się obudził. Żyłaste dźwięki poczęły z energią wirować wokół głowy złodziejczka. Rozpoczęła się bijatyka, z której zwycięzko wyszedł dozorca.

Rannemu Milszowi z pomocą pospieszył lekarz pogotowia.

„Citroen wynajął wieżę Eiffia na reklamę, mnie nie stać na to, robię co mogę“..

Reklama conajmniej niewłaściwa...

Historja kupiecko-erotyczna.

Państwo A...baum i p. R...feld żyli oddawna w zażyłej przyjaźni. Pan R...feld ma sklep z towarami łokciowymi, p. A...baum, posiada niedaleko sklep z konfekcją.

Złośliwi ludzie, których nigdy nie brak, dowodzili, że przyjaźń pana R...felda nie jest bezinteresowną i że poprostu od dłuższego czasu przyprawia rogi swemu przyjacielowi. Pogłoski te docho- dzily wprawdzie oddawna do uszu pana A...bauma, ale ten tak był przekonany o wierności swej żony, że nie zwracał wcale na nie uwagi.

Pewnego dnia p. A...baum siedział w cukierni, zatopiony pozornie w śledzeniu kursów giełdowych w dzienniku. W rzeczywistości jednak zasluchany był w „kawały“, które przy sąsiednim stole opowiadali sobie młodzi ludzie przy lodach.

Jeden z nich opowiadał właśnie następującą historję:

— R...feld był w cukierni z dwoma rosjanami. Jeden z nich, monarchista, powiada, że chciałby po śmierci leżeć około Aleksandra III, na co drugi komu- nista: Ja chciałbym leżeć po śmierci około Lenina. R...feld milczy. Wtedy tanci pytają go: No, a pan, panie R...feld, pan chciałby leżeć przy kim? Na to R...feld: Ja? Koło pani A...baum. Czyś pan oszalał? Przecież pani A...baum jeszcze nie umarła. No, ja także jeszcze nie umarłem, odpowiada na to R...feld. Całe towarzystwo ryknęło śmiechem.

Panu A...baumowi pociemniało w oczach.

Nie odkładając dziennika, odwrócił się połową korpusu w stronę młodych ludzi i przemówił głosem, zduszonym przez zbliżający się atak apoplektyczny

— Pan możesz powiedzieć temu łajdakowi R...feldowi, żeby się święta ziemia pod nim zapadła, żeby go szlak trafił.

Po tych słowach stracił pół przytomności i opadł na aksamitną kanapkę. Rzucono się na niego. Ktoś krzyknął: — Pogotowie!

Jakiś inny głos odpowiedział:

— Poco pogotowie, ja go znam, to mocny chłop.

I na głowę p. A...bauma bryzgnęła zimna woda całego syfonu.

To wystarczyło, aby panu A...baumowi powróciła druga połowa przytomności.

Zerwał się szybko, zapłacił i powrócił dorożką do domu.

Żonie nic nie powiedział, ale zaczął rozsiewać wśród znajomych pogłoski, że R...feld lada dzień zrobi plażę.

R...feld dowiedział się o tem na trzeci dzień i swemu dawnemu przyjacielowi poprzysiął zemstę, którą przeprowadził w piekielny sposób.

W tydzień po tem państwo A...baumowie udawali się na spoczynek i byli już w kompletnych negliżach. Pan A...baum rzucił przypadkiem wzrokiem na swą połowicę i nagle zdrętwiał.

Na kombinezach swej małżonki odczytał wyraźnie na jednej wypukłości: R...feld i spółka, towary łokciowe, zaś na drugiej:

Wyprzedzaj sezonowa. — na raty.

Dobroć towaru gwarantowana.

Minęło kilka chwil, zanim pan A...baum zdołał wykrztusić:

— Możesz mi powiedzieć, co ten łajdak robi u ciebie w takim miejscu?

Pani A...baum nie zorientowała się w pierwszej chwili, o co chodzi, kiedy jednak ujrzała „czarne na białem“, wykrzyknęła:

— A to łajdak, zupełnie nie spostrzegłam, jak mi to zrobił.

Poczem wybuchnęła spazmatycznym płaczem, jakby to każda inna małżonka w podobnej sytuacji uczyniła.

W pół godziny później p. A...baum, zapomniawszy w pośpiechu krawatki, zjawił się w cukierni, gdzie p. R...feld grał w nocy w bilard.

Od drzwi już zawołał:

— Możesz mi pan powiedzieć, panie R...feld, co znaczy pańska reklama, pan wie gdzie?

R...feld, nie tracąc fantazji, odpowiedział:

— Citroen wynajął wieżę Eiffia na reklamę, mnie nie stać na to, robię co mogę.

Pan A...baum wymierzył mu sżnisty policzek, tłucając binokle. Obecni rozdzielili walczących i z trudem odwieźli p. A...bauma do domu.

W kilka dni później państwo A...baumowie wyjechali „do wód“. Pan A...baum przysięgł, że „tym razem“ dochowa wierności małżeńskiej „do grobu“. Spodziewajmy się, że przysięgi dotrzyma.

16-letnia pasierbica

skradła gotówkę i uciekła.

Zamieszkała przy ul. Gdańskiej 148, Antonina Kubiak, zameldowała policji, iż jej pasierbica 16-letnia Walerja Gler, skradła jej gotówkę i zbiegła.

— Pociągnięto do odpowiedzialności Bronisława Erncota (Marszałkowska 33 za kradzież tytoniu w państwowej fabryce przy ul. Zagajnikowej.

Niesumienna kasjerka.

Moszek Wajnberger, Targowa 33, zameldował policji o przywłaszczeniu sobie przez jego kasjerkę Talę Goldberżankę, gotówki, której wysokości narazie określić nie może.

Przejechanie.

Tramwaj nr. 6, przy zbiegu ulic Wodnej i Rokicińskiej najechał na wóz, należący do Kazimierza Pogody. Wóz został rozbity, koń zaś uległ złamaniu tylnej prawej nogi.

CZYTAJCIE

„Ilustrowaną Republikę“.

„O czem marzą kobiety“

PERŁY

mają na kobiety wpływ magnetyczny

STROJE

są dla wielu małżeństw skopulem, o które rozbija się szczęście rodzinne.

BOGACTWO

uważane jest, niestety, przez coraz szersze koła, jako jedyny cel w życiu.

MIŁOŚĆ

tak często wzgardzona dla pieniędzy, jest jednak czemś z czego żyć nie można, ale bez czego żyć nie warto.

O tem wszystkim mówi film Foxa

„O czem marzą kobiety“

Ogródek św. Biurokracego kwitnie...

Biurokratyczna choroba trawi nasz organizm państwowy, narażając nas jednocześnie na śmiech i drwiny kulturalnego zachodu.

Wielką jest potęga św. „Biurokracego“.

Gdzie ruszyć się — wszędzie widnieje jej piętno, tem jaskrawsze, że przejęte od zaborców i odpowiednio zmodyfikowane w sensie prawdziwie swojskim i ogólnonarodowym.

Mimo licznych alarmów i utyskiwań, mimo ostrej i nierzadko sarkastycznej krytyki, którą urzędy nasze chłoczące opinia publiczna — w ogródku św. Biurokracego zawsze jest wiosna, wonne kwiatuszki kwitną bez przerwy...

Niedawno oburzaliśmy się z tego powodu, że list wysłany przez biuro ligi narodów do związku miast polskich adresowany był: „Varsovie-Russie“. Oburzenie słuszne. Nie wolno bowiem urzędnikowi takiej instytucji jak liga narodów nie wiedzieć, że Warszawa jest stolicą Polski. Oburzenie powiadamy słuszne i uzasadnione. Znać charakter szwajcarów, pewni jesteśmy, że urzędnik, który Warszawę podarował sobie tom został przez zwierzchność swoją odpowiednio zrugany, względnie odko-

menderowany na pogładowy kurs geografii...

Ignorancja urzędnika, sądzimy, że szwajcarskiego jest jednak niczem w porównaniu z tem, co się u nas dzieje.

Posłuchajcie kochani czytelnicy!

W dzienniku ustaw Rzplitej nr. 94 minister kolei ogłasza, że sprzedał komuś po 160 mk. za metr kwadr. ziemi państwowej. Biorąc pod uwagę, że 1 złoty równa się 1.800 tys. mk., przeto minister sprzedał 1 metr ziemi za mniej niż jedna tysięczna część grosza...

Ładna suma nieprawda?...

W tym samym dzienniku w nr. 93 ogłasza rząd umowę handlową zawartą z Węgrami. Otóż rząd i prezydent Rzeczypospolitej stwierdzają, że „umowę tę mieniem państwa podpisał Jego Ekscelencja poseł w Budapeszcie p. Zygmunt Michałowski.

Ciekawe na jakiej zasadzie, ktoś sobie, względnie rząd komuś nadaje takie arabskie tytuły w dokumentach państwowych?

Idziemy dalej.

Rząd postanowił obdarzyć policję

państwową stalowymi hełmami. Hełmy te sprowadzono z zagranicy, a mianowicie z Berlina. Zapłacono za nie bająskie sumy, podczas gdy skądinąd ten sam rząd szerzy hasło powszechnej oszczędności, podczas gdy kraj cały borykając się z kryzysem gospodarczym, krwią i potem opłaca każdy zapracowany grosz.

O ile nam wiadomo za hełmy te ministerstwo spraw wewnętrznych potracać będzie pewne kwoty z pensji funkcjonariuszy policyjnych. Pensje te są głodowe...

Czy w obecnych czapkach policja źle wywiązuje się z zadania, czy hełm z pióropuszem wpłynie na pogłębienie jej sprawności? Nie o to jednak chodziło biurokratom ministerjalnym. Plejada referentów, naczelników i dyrektorów musi coś zrobić. Prócz łapania much tworzy więc i realizuje fantastyczne, a nade wszystko drogie „projekty“, za które płaci oczywiście ludność.

Jeszcze jeden przykład. Jeden z kupców łódzkich wysłał przed rokiem polecony list do Triestu. List w drodze za-

ginał. Urząd pocztowy zawiadomiał nadawcę, że należy mu się odszkodowanie w sumie 30 zł. Dobre i to — myśli sobie kupiec — i prosi o nadesłanie tych pieniędzy. Ale okazuje się, że po pieniądzu te jechać trzeba aż do Warszawy, ani rusz bowiem niechcą ich przysłać do Łodzi.

A więc po to, by otrzymać z kasy państwowej 30-sto złotych odszkodowanie, trzeba jechać do Warszawy i wydać conajmniej 50 złotych...

Św. Biurokracy gości wszędzie. — I na łódzkim bruku zbiera swe wątpliwej wartości laury.

Magistrat m. Łodzi niema żadnych zmartwień ani kłopotów. Ażeby doprawdy „coś“ zrobić, wymyślił sobie nową rzecz. Wprowadzono mianowicie obowiązkowe umundurowanie dla szefów taksisowych.

Tyle nam bowiem brakuje do prawdziwego szczęścia.

Rozbrajająca beztroska!

Św. Biurokracy! królu głupoty i nie dorzeczości — potęga twoja jest doprawdy wielka... **White.**

Migawki.

Rozmowa Wilsona z Mojżeszem.

Gdy Woodrow Wilson dotarł do wrót niebieskich, spotkał się z nim Mojżesz, poczem zawiązała się między nimi następująca rozmowa:

— Czy pan jest M. Wilson?
— Tak jest.
— Żal mi pana.
— Dlaczego? — pyta Wilson.
— Wszak pan jesteś autorem czternastu punktów, które się przyczyniły do zakończenia wojny?
— Owszem, ja to uczyniłem.
— Widzi pan, tak straszliwie boleję nad tem co ludzie zrobili z pańskimi czternastu punktami.

Na to Wilson:
W takim razie niech pan zejdzie na ziemię i przekonaj się, co zostało z pańskich dziesięciu przykazań!

Nic nowego...

Mąż rano czyta gazetę. Żona leży jeszcze w łóżku.

— Mój drogi, co nowego...
— Bank X, zawiesił wypłaty...
— E, onegdaj dwa banki zrobiły to samo...
— Straszne morderstwo. V. zamordował żonę i teściową...
— A pokrajał je?...
— Nie...
— A niedawno był wypadek, że teściowa zamordowała zięcia i pokrajała ciało. Cóż jeszcze?
— Wielkie nadużycie. Aresztowano urzędnika, który zdefraudował 20 tys. złotych.

— Głupstwo, Pamiętajsz, Z. zdefraudował trzy dni temu 200 tys., Kazano mu podać się do dymisji. Cóż jeszcze?
— Premier wygłosił mowę, w której wyjaśnił sytuację gospodarczą
— Onegdaj wygłosił także mowę. Nic nowego niema w tych gazetach (ziewa).

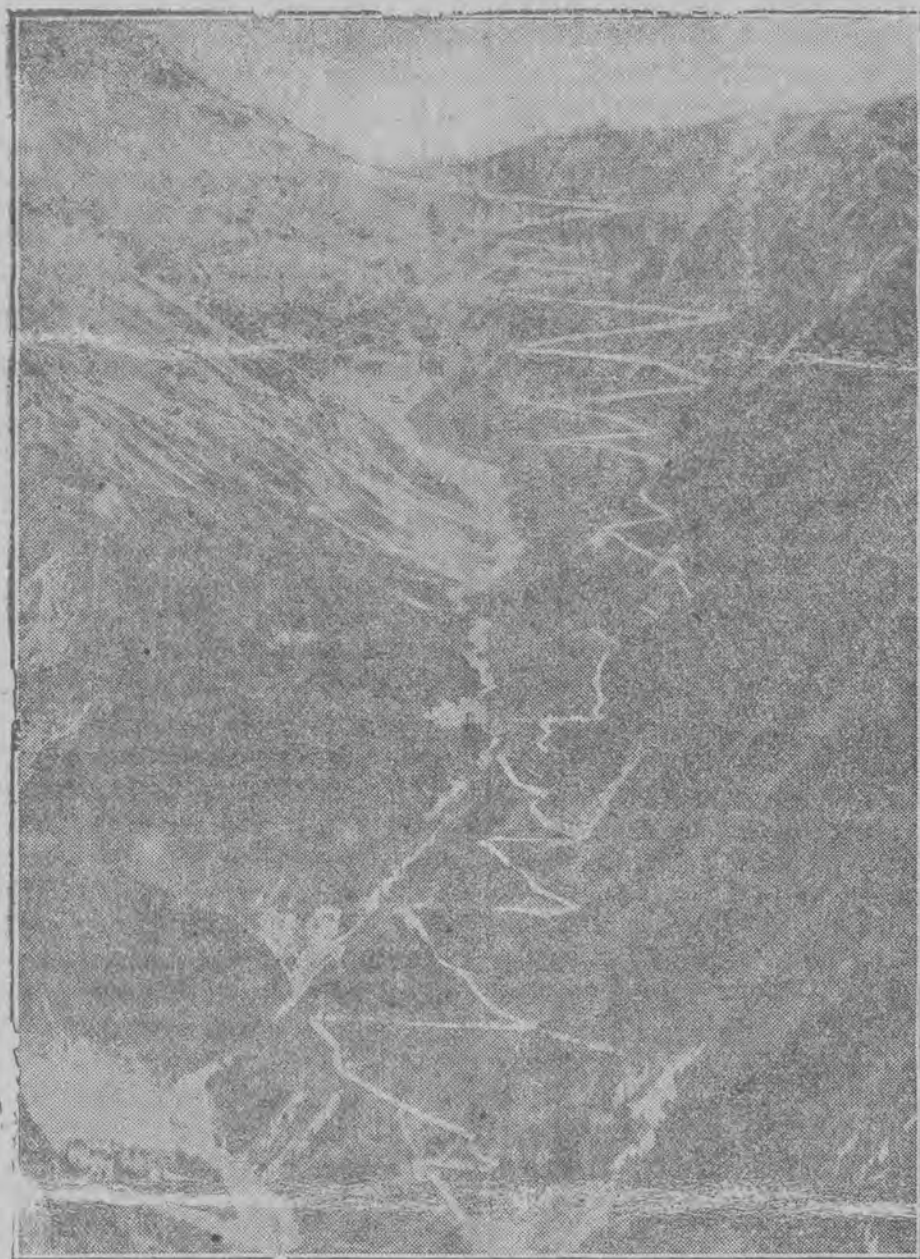
Dobra sztuka.

Pisarz dramatyczny, Lawicz, przychodzi do dyrektora teatru z zapytaniem co słyhać z jego sztuką trzechaktową, którą przed miesiącem przedstawił dyrektorowi.

Ten odpowiada, że oddał ją komisji literackiej trzech, którzy powiedzieli, że sztukę można przyjąć, ale trzeba skreślić jeden akt.

— To nie jest jeszcze tak źle — mówi Lawicz.

— Tak, ale na nieszczęście każdy skreślił inny akt.

Niebezpieczna przełęcz, przez którą prowadzi najkrótsza droga ze Szwajcarii do Włoch. Ostatnio otwarto na tej „drodze“ stałą komunikację lotniczą.

Pokrzepienie.

Gdy pociąg wjeżdża na stację, w oknie pociągu ukazuje się jakiś gruby jegomość i woła:

— W tym przedziale zemdlął jakaś pani. Czy kto nie ma koniaku lub wódki?

Jakiś usłużny turysta podbiega z manierką, którą ów pan natychmiast jego obecności jedynym haustem wypróżnia i oddaje zdumionemu turyście.

— Dziękuję panu serdecznie — mówi — to mi dobrze zrobiło, bo ilekroć widzę zemdloną kobietę, dostaję mdłości

Wdzięczny pacjent.

Temu doktorowi zawdzięczam życie. Kiedy mnie zaczął leczyć, nie mogłem się wcale ruszać, a kiedy w pół roku po tem zaskarżył mnie z powodu niezapłacenia za leczenie, mogłem pieszo iść do sadu.

Także przyczyna.

— A cóż, mąż pani skończył kurację w Karlsbadzie?
— O, nie, przerwał jej w połowie!
— A to czemu?
— Bo umarł!

Zapomniana skrzynka pocztowa.

Przy odnawianiu starej gospody w hrabstwie angielskiem Kentu, znaleziono w niszy na ścianie tego domu, obrosłej bluszczem, skrzynkę pocztową, o której dawno już zapomniano.

Jak się okazało ze znalezionych w niej listów, skrzynka znajdowała się 41 lat w ukryciu. Niektóre z tych listów dziś jeszcze można było doręczyć żyjącym adresatom. Śród nich znajdował się list z czekiem na sumę dużą kasie pewnej gminie religijnej, tudzież list pewnego sierżanta, wzywającego narzeczoną, aby przyjechała do niego, do Indji, dokąd wysłały go władze wojskowe. Narzeczoną na długo oczekiwała tego listu, aż wreszcie, nie mogąc się go doczekać, poślubiła kogo innego i dziś jest już babką.

Szalapin i Gorkij, czyli odwrócone role.

Słynny śpiewak Szalapin, bawiący obecnie w Biarritz, opowiadał jednemu z dziennikarzy paryskich następujący epizod. Za młodu cierpieli obaj nędzę z Gorkim, z którym Szalapin żył blisko od dzieciństwa. Pewnego dnia, w Petersburgu, stanęli przed komisją muzyków, starając się o zaangażowanie do opery. Gorkij został przyjęty, zaś Szalapin odrzucony.

Komisja orzekła, że śpiewa fałszywie, nie zna elementarnych zasad muzyki i że nigdy nie będzie mógł być śpiewakiem.

Szalapin nie dodał, jak długo trwała karjera Gorkija w roli śpiewaka operowego.

Pierwsza narkoza.

Gdy lekarz angielski Simons zastosował pierwszy w Anglii narkozę przy położach, wystąpili przeciwko niemu duchowni anglikańscy, opierając się na słowach pisma św.: „Śród bólów rodzic będziesz!“

Na zarzut ten odpowiedział Simons pewnemu biskupowi, który go w tej sprawie interpelował: — Smutne to jest że pańscy duchowni tak mało znają pismo święte. Boć sam Pan Bóg najpierw uspił Adama, zanim wyjął mu żebro, aby z niego stworzyć kobietę!

Dzisiejszy mąż.

— Panie mecenasie, moja żona mię opuściła. Co mam zrobić, żeby przeszkodzić, aby do mnie nie powróciła.

Tajemnicza zbrodnia w Barcelonie.

Brat w niej udział syn wielkorządcy Katalonji.

Zastrzelił 18 letnią dziewczynę z domu schadzek.

Od pewnego czasu dzieją się w Hiszpanji rzeczy tajemnicze. W Madrycie zniknęło wiele młodych dziewczyn, których śladu nie znaleziono, pomimo poszukiwań policji.

Niedawno popełniono w Barcelonie morderstwo na osobie 18-letniej dziewczyny, Dolores Bernaben.

Dnia 21 sierpnia b. r., około godz. 10 wieczorem, znaleziono jej trupa w pasażu Escudillers, przed domem, gdzie znajduje się „pensjonat“, w rzeczywistości jest to dom schadzek. Pierwsze wskazówki dowodziły, że ofiara zmarła, wypadłszy z balkonu owego domu.

Właściciel domu zeznał, że Bernaben mieszkała u niego i że od kilku dni mówiła o samobójstwie. Sędzia zadowolony się tem wyjaśnieniem, atoli podczas sekcji zwłok, okazało się, że Dolores otrzymała strzał w plecy.

Wieczorem, owego dnia, Dolores Bernaben, jak stwierdziło śledztwo, spożywała kolację w towarzystwie dwóch znanych dobrze w Barcelonie oficerów: kapitana Barrera, syna generała wicekróla Katalonji, oraz majora Fernandez Valdes, który jest sędzią wojskowym, prowadzącym sprawę spisku, wykrytego w Garraf, a mającego na celu oderwanie Katalonji.

W kolacji brało nadto udział wielu przyjaciół obydwu oficerów. Przy kolacji rozpoczęła się pijatyka, po której

nastąpiła bijatyka, w czasie której Dolores otrzymała postrzał.

Dla zmylenia policji wyrzucono zwłoki z balkonu na ulicę.

Podobno sędzia zna przebieg całej sprawy, ale nie może wystąpić przeciw kapitanowi, synowi generała Barrera.

Przed kilku laty kapitan Barrera zabił w Madrycie majora Castro Girona, którego podejrzewał o stosunki ze swą żoną. Skazano go na 3 lata zesłania, a oficerowie garnizonu w Madrycie zerwali z nim stosunki.

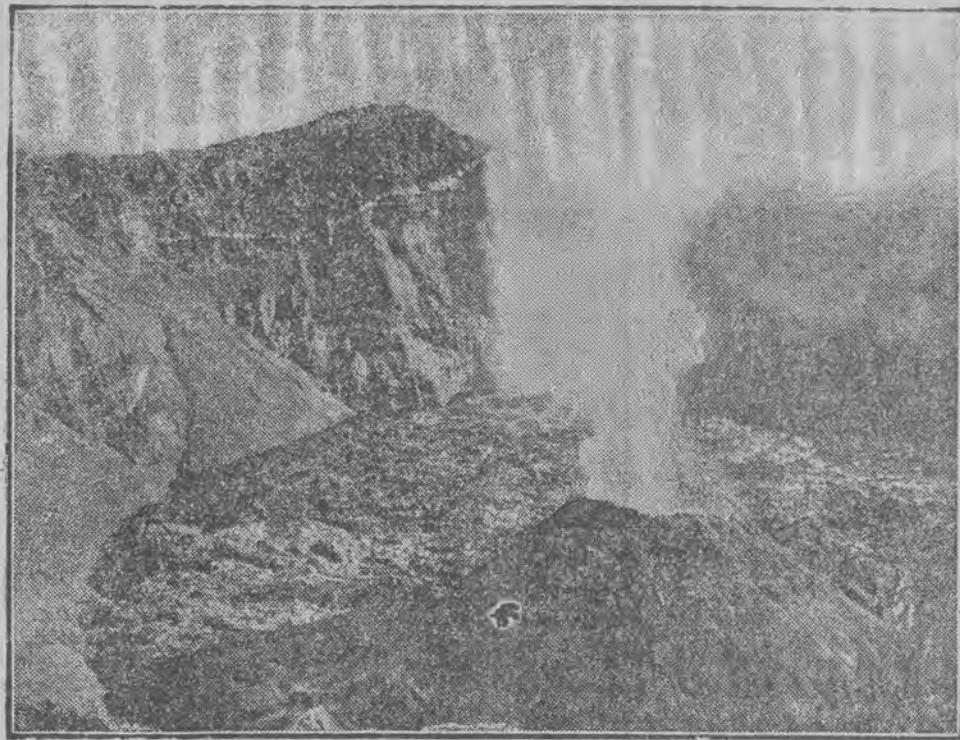
Kapitan Barrera został wykreślony z armji, ale za czasów dyrektorjatu Primo de Riveri generał Barrera mianował się na komendantem prowincjonalnej gwardji cywilnej.

Prasa w Barcelonie wie o wszystkim, co się tyczy zabójstwa Dolores Bernaben, ale skrepowana przez cenzurę, ogranicza się jedynie do „faktów“.

Zaś policja wprowadza opiję na różne domysły, chcąc ją w ten sposób znużyć aż sprawa pójdzie w zapomnienie.

Kapitan Barrera i major Valdes, publicznie na ulicach miasta oskarżali się wzajemnie o to zabójstwo. Kapitan twierdził, że nie należało wyrzucać trupa na ulicę, zaś major Valdes powiedział że należało oszczędzić życie Dolores.

Podobno ów „pensjonat“ jest miejscem schadzek szajki oszustów.

Krater Wezujusza, który po dłuższej przerwie znów daje oznaki życia.

Człowiek z przed 20 tysięcy lat przed epoką Abrahama,

był istotą rozumną, posiadał mowę i nosił rogi.

Przed kilku miesiącami znalazła angielska ekspedycja archeologiczna na dnie jeziora Genezaret w Palestynie szkielet człowieka, który wedle opinii antropologów jest najstarszym śladem ludzkim na ziemi.

Wiek szkieletu obliczają na 20 tysięcy lat przed epoką Abrahama.

Zbadaniem tego cennego wykopalska zajął się znakomity antropolog angielski sir Artur Keith, a odkrycia jego, mają doniosłe znaczenie dla historii rodu ludzkiego.

Wedle zdania Sira Keitha, człowiek

z tego okresu posiadał doskonale rozwinięte centra mózgowe świadczące, iż był rozumną istotą i posiadał mowę.

Budowa jednak kości czołowej różniła się nieco od kości późniejszych ludzi.

Łuki oczodołów zbiegały się w ten sposób, iż tworzyły narośl w postaci rogów.

Najstarsze legendy wspominają o ludziach z rogami, niewątpliwą więc jest rzeczą, iż szkielet z jeziora Genezaret należał do człowieka tego legendarnego typu ludzi rogatych.

Praga w sieci handlarzy żywym towarem.

101 dziewcząt sprzedanych w ciągu roku.

Wedle meldunków prezydium policji w Pradze czeskiej w ciągu ostatniego roku zginęło w sposób tajemniczy 101 dziewcząt.

Wszystkie one znajdowały się w wieku od 15—26 lat i padły ofiarą handlu żywym towarem.

Policja stwierdziła, iż 22 dziewcząt znajduje się w domach rozpusty.

O 79 zaś ofiarach niema żadnej wieści. Prawdopodobnie wywieziono je do krajów egzotycznych.

Przerażające te cyfry ilustrują najlepiej jak rozwinięty jest handel żywym towarem i ile potrzeba energii, aby uzdrowić społeczeństwo od tej straszliwej rany.

Okradanie skrzynek pocztowych.

Złodzieje rabują zawartość i wyciągają z korespondencji czeki bankowe.

Policja londyńska poszukuje obecnie niezwykle zuchwałej bandy złodziei, która od dłuższego czasu okradała skrzynki pocztowe.

Przez pocztę londyńską przewija się codziennie wiele tysięcy czeków bankowych.

Złodzieje mają tak nadzwyczajną wprawę w odróżnianiu zwykłej korespondencji od listów zawierających czeki, iż wykradają wyłącznie wartości-

we posyłki, wynajdując je wśród stosu innych listów.

Niektóre firmy uszkodzone są na kilka tysięcy funtów szterlingów.

Zjawienie się w Londynie bandy złodziei, która działa w kilkunastu punktach miasta i w biały dzień wyprzuta skrzynki pocztowe wywołało zrozumiały popłoch w sferach kupieckich, powierzających pocztę w pełnym zaufaniu swój majątek.

Plaga szczurów w Hadze.

Szczury rozmnożyły się tak w stolicy Holandji m. Hadze, że stały się tam prawdziwą plagą, a zarząd miasta wyasygnował 40.000 guldenów na walkę z

tymi gryzoniami.

Do tępienia ich użyto z wielkim powodzeniem wynalezionych w Danji środków: ratinu i ratininu.

JULIAN STARSKI.

Powieść sensacyjno-kryminalna z życia łódzkiego.

Niesłychana ta dotychczas w dziejach kryminalistyki Łodzi afery z bandą Szczyry Łodzi poruszyła do głębi gród nadłódzany. Rozgłos swój zawdzięczała ona nie tyle swej sensacyjności i pikantności, ile osobie Wiewióry, który w niej wszak tak niepoślednią odegrał rolę.

Dzienniki, przynoszące ostatnie szczegóły w tej materji były poprostu rozchwytywane przez żądnych niecodziennych wzruszeń mieszkańców Łodzi.

Dysputowano nad nią w wytwornych salonach śródmieścia, w zapadłych izdebkach bałuckich, mówiono o niej w kantonach, restauracjach, urzędach i tramwajach.

Śledztwo z zapartym oddechem każdy krok, zmierzający ku wykryciu niezwykle tajemniczej szajki, która grasowała, zda się bez karnie, popełniając

coraz to śmielsze napady rabunkowe i morderstwa.

Od zabójstwa w Grand - Hotelu, dokonanym na osobie kupca z Pomorza, Śliwarskiego, upłynęło już sporo czasu. Nie zdołało to jednak osłabić (jak to się zwykle w podobnych wypadkach dzieje) ogólnego zainteresowania, lecz wręcz przeciwnie potęgowało je z dniem każdym w miarę rozwoju wypadków.

Wszyscy wiedzieli — zarówno z gazet jak i ustnych relacji — że wświetlenia tej sprawy podjął się z żywiołową wprost energją znany i ceniony w Łodzi dziennikarz, dr. Jan Wiewióra.

Wcińscy (wybaczcie za szczerość) łódzianie a szczególnie łódzianki je! doszukiwać się powodów, które mogłyby skłonić tego najsłynniejszego inteligentnego człowieka do wdania się w tą bączco-

89

badz awanturniczą sprawę, którą prowadził konsekwentnie, nieustraszenie, nie cofając się nawet przed grozą śmierci, niejednokrotnie wysuwając swe straszliwe lepkie macki po jego życie.

Ogólnem mniemaniem niepozabawionym zresztą pewnych racji — było, że w grę tu wchodzi miłość Wiewióry ku pięknej włoszce, Giovannie Mascani, którą onże w warunkach nader tajemniczych sprowadził do Łodzi.

Ten właśnie, że się tak wyrażę przysmaczek erotyczny bardziej jeszcze uczynił w Łodzi popularną postać Wiewióry, za którym szalały wszystkie co najurodzawsze córki „grodu bawełny, protestów i plaży“.

Bardziej kochliwe i romantycznie nieco usposobione niewiasty przyrównywały go nawet do rycerza średniowiecznego, który jak to z książek różnych wyczytały, nie wahał się nigdy życia nieść w ofierze dla swej ukochanej.

Żalowała więc każda niemal panna, a nieradko i mężatka (ta atoli w wielkim „sekrete“), iż ona właśnie nie jest tą piękną włoszką, która swojego czasu narobiła swym pojawianiem się na łódzkich dancjach tyle wrzawy.

Strona erotyczna tej sprawy interesowała jednak przeważnie niewiasty łódzkie, podczas gdy mężczyźni szukali w niej również i czego innego.

Ich najbardziej zaciekawiała tajemnicza postać herszta bandy, który z tak

wielkim sprytem umiał wydosłowac się z najgorszych opresji.

— Kim być on może? — oto pytanie, które zadawali sobie wszyscy.

Nie wątpiono bowiem, iż musi to być osobistość w Łodzi znana, a jako taka mogła więc budzić ogólne zainteresowanie. —

Wiewióra stał się tedy w krótkim czasie najpopularniejszą osobą w naszym mieście. Zawsze, gdy przychodził do swego gabinetu redakcyjnego, zastawał na biurku niezwykle obfita korespondencję, wśród której przeważały listy kobiece, pisane na kolorowych, wspaniałych arkusikach.

Początkowo listy te go bawiły. Czytał je z ciekawością jeden za drugim, póki atoli, gdy liczba ich poczęła urastać do zastraszających rozmiarów, zaprzestał ich przeglądania, wrzucając je nie odpieczętowanymi nawet, do kosza.

Wszędzie, gdzie się zjawiał — w kawiarni, na dancingu, czy teatrze — wszystkie spojrzenia kierowały się ku niemu. Wskazywano go sobie niemal palcami. Doprowadzało go to czasem do wielkiej irytacji, ale starał się pomimo wszystko z zimną obojętnością.

Domorośli detektywi, wychowani na powieściach Conan-Doyle, Leblanca i Le roux, głowili się nad odgadnięciem osobliwego zabójcy z Grand Hotelu. Zagadkowość sprawy podniecała niewymownie ich wyobraźnię. [d.c.n.]

OSTATNIE WIADOMOŚCI
PRZEZ
RADJO-TELEGRAF I TELEFON

W Genewie sytuacja zaogniona! Konflikt anglo-turecki pogłębił się. — Turcja uchyla się od arbitrażu lig.

Genewa, 20 września.

Dzień wczorajszy zaognił położenie pod wieloma względami. Poza wyrokiem gdańskim, ocenianym powszechnie jako kompromitacja oraz klęska nacjonalizmu niemieckiego, co może zaostriżyć wewnętrzne przesilenie niemieckie, popołudniowe dramatyczne posiedzenie rady pod przewodnictwem Louchera zaostriżyło w najwyższym stopniu konflikt anglo-turecki. Przyjęte przez radę wnioski szwedzkiego referenta odrzucone zostały kategorycznie przez reprezentanta Turcji, który oświadczył, że Turcja nie przyjmie arbitrażu ligi, choćby trybunał haski przyznał lidze

prawo arbitrażu. Angielski minister kolonii, Amery, coinał wobec tego poprzednie oświadczenia i zastrzegł dla Anglii wolną rękę działania.

W czasie wyjaśnień, udzielanych przez Amery'ego prasie, redaktor „Vos. Zetg.” poruszył kwestję prawomocności arbitrażu ligi w sprawie Górnego Śląska. Amery odpowiedział wymijająco.

Nastroj przesilenia wzrasta wskutek ostrej walki w komisjach pomiędzy Anglią i Włochami z jednej a Francją z drugiej strony o sprawę przygotowań do konferencji rozbrojenkowej, popieranych z nagłym, niezupełnie zrozumiałym zapalem przez Francję.

Mowa socjalisty Jouhaux w obronie protokołu wogóle, a rozbrojenia w szczególności, silnie zwrócona była przeciw Anglii i stanowiła korekturę pojedynczości mowy Boncoura na punkcie porzucenia protokołu.

Widoczne jest dążenie Francji, aby przeprowadzić taką poprawkę zasadniczej rewizji Quinonesa, stwierdzającej kompromis anglo-francuski, któryby świadczyła o przewadze Francji nad Anglią w asemblee.

Anglia przeciwstawia się także wnioskowi Louchera o zwołaniu konferencji gospodarczej pod hasłem walki z protekcyjnizmem.

Symboliczna „złota kaczką” Mussoliniego. Premjer włoski kokietuje Cziczierina.

Genewa, 21 września.

Dzisiaj nadeszła tu wiadomość, że Niemcy w porozumieniu z Włochami wybrały Locarno nad jeziorem Largo Maggiore jak miejsce zjazdu w dniu 5 października. Mussolini weźmie udział w zjeździe osobistym, mając w pobliżu Cziczierina w Stresie (miejscowość we włoskim okręgu Pallanzy, położona na zachodnim brzegu Lago Maggiore) oraz nowo odkryte jako by właśnie w okolicach Stresy — Pallanzy pokłady złota, co jest uważane za symboliczną kaczkę.

Von der Goltz przeciw Anglii

Berlin, 20 września.

Baron von der Goltz publikuje w nacjonalistycznym „Tagu” artykuł wstępny w którym stwierdza, że propaganda angielska w Finlandji przybiera coraz większe rozmiary. Polityka angielska zwraca się w tym kraju nie tylko przeciwko Francji i Polsce, ale również przeciwko Rosji, Szwecji a nawet Niemcom. Propaganda angielska ostro występuje w Finlandji przeciwko Niemcom, którzy dotychczas cieszyli się tam sympatją.

Kokainowy Kain aresztowany w Berlinie.

Berlin, 20 września.

W nocy z soboty na niedzielę w jednym z nocnych lokali schwytywany został wraz z kokainą niejaki dr. Flatow, którego właściwe nazwisko brzmi Baruch. Sprował on oddawna w dużych ilościach kokainę z zagranicy i sprzedawał ją bardzo tanio, bo po 4 marki. — Z powodu aresztowania Barucha, cena kokainy poszła odrazu w górę.

W nocy, z niedzieli na poniedziałek policja aresztowała na ulicy 6 pomocników Barucha, zabierając im duże zapasy kokainy.

Olbrzymie oszustwa przy dostawach znajdą swój epilog przed sądem wojskowym we Lwowie

Przed sądem wojskowym we Lwowie rozpoczyna się rozprawa przeciwko majorowi Geislerowi, podporucznikowi Gobielowi, chorążemu Rosołowi, porucznikom Szczepanikowi i Chorzebie, oraz sierżantowi Rybickiemu, o zbrodnię oszustwa i nadużycia władzy.

Chodzi o olbrzymie oszustwa przy do-

stawach dla wojska. Przyjmowano mąkę złą i stęchłą — skarb państwa poniósł straty na 106 miliardów marek polskich i 13,000 zł.

Oskarżeni opletli siecią swoich zabiegów rejonowy zakład żywnościowy w Złoczewie, zajmując w nim stanowiska odpowiedzialne.

Zgon najwybitniejszego krytyka francuskiego.

W Paryżu zmarł jeden z najwybitniejszych przedstawicieli francuskiej krytyki, zwłaszcza krytyki teatralnej, Adolphe Brisson, w wieku lat 64. Zmarły publicysta francuski był rozgłosnym recenzentem teatralnym w „Les Temps”. Przez lat prawie 20 do roku 1922 feljton teatralny tego dziennika spoczywał w jego ręku. Do Polski odnosił się Adolphe Brisson z wielką sympatją.

Niezwykła loteria hiszpańska, na której wygrywa się miljony i małżeństwo

Madryt, 20 września.

Niezwykła loterię zorganizował zarząd miasta Madrytu. Uczestniczyć w niej mogą tylko panny i kawalerowie. Najwyższa wygrana wynosi milion pesetów (około 700 tys. zł.), łączy się z nią jednak obowiązek zawarcia małżeństwa w najkrótszym czasie.

Wiedeńskie oberszty do Abd-el-Krima.

Nieudana podróż trzech ochotników.

Wiedeń, 20 września.

Aresztowano tu trzech pułkowników b. armji austriackiej, którzy zaopatrywali się w fałszywe dokumenty, zamierzali udać się do Maroka, celem wstąpienia do armji Abd-el-Krima.

Niemcy pod znakiem plałty.

„Privatbank” w Hamburgu bankrutem.

Wierzyciele otrzymają za ledwie 40 proc. należności.

Hamburg, 20 września.

Stary bank hamburski „Privatbank”, powstały w r. 1860, został zamknięty. Ogłoszenie bankructwa jest kwestją najbliższych dni.

Komisja sądowa, która od kilku dni bada książki banku, doszła do przekonania, że większość aktyw banku jest bez wartości i wierzyciele przy natychmiastowej likwidacji otrzymają najwyżej 40 procent swych należności. Przy wolnej likwidacji i zmianie konjunktury rynkowej, może uda się osiągnąć 60 do 70 procent należności. Bank ten stosunkowo nie był wielkim, gdyż wszystkie passywa jego wynoszą około 3 i pół miliona złotych marek.

Pojedynek na pizsczele odbył się w jednym z kabaretów na Montmartre.

Wśród różnych „atrakcji”, rozsianych gęsto na bulwarach montmartryjskich w Paryżu, znajduje się „cabaret du Neant”.

Wnętrze wybite jest czarnym kirem zamiast stołów służą trumny, w no podają w czaszkach, ściany ozdobione są pizsczelami, zaś kelnerzy ubrani są za karawaniarzy.

Przed kilku dniami między kelnerem a jednym z gości powstała kłótnia, w czasie której kelner pochwycił za piz-

czel i dzielił nim gościa po głowie.

To było hasłem do ogólnej bójki, w której czaszki latały w powietrzu, a pizsczele łamały się na czerepach ludzi żywych. Gospodarz lokalu, przebrany za księdza, prowadzącego kondukt pogrzebowy, wystrzelił kilka razy w powietrze dla „uspokojenia”, ale środek ten nie poskutkował.

Dopiero interwencja policji przerwała tę oryginalną bójkę.

OBYWATELE.

Dnia 24 września r. b. t. j. w czwartek o godz. 5 po poł. w Sali Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi, przy ul. Pomorskiej № 21 odbędzie się

WIEC INFORMACYJNY

w sprawie „Ustawa rolna a miasta” na który zaprasza

KOMITET

„Obrony Interesów ludności miejskiej”.

Preleganci przybędą z Warszawy.

Królowa ekranu

MARY PICKFORD

w potężnym obrazie

„Dorota Vernon”

otworzy sezon zimowy w teatrze — „REDUTA” w czwartek d. 24 r. b. —

Dziś ostatni dzień!
Na zakończenie sezonu letniego

2-ga serja i zakończenie sensacyjnego filmu w 12 aktach

p. t. „ZELAZNY CZŁOWIEK”

W roli głównej — niezrównany LUCIANO ALBERTINI

Piękna orkiestra symfoniczna.

Piękna orkiestra symfoniczna.

Warta—Ł.K.S. 2:1; Turyści—Widzew 4:2.

Oba wczorajsze mecze rozczarowały nieco licznie zebraną publiczność sportową.

Dzień wczorajszy upłynął pod znakiem piłki nożnej. I może lepiej, że tak było, gdyż, jak liczni twierdzili, każde inne, a przede wszystkim, afisze kolarskie Unionu, przyniosłyby nam niezawodnie deszcz. Już to w r. b. nasi kolarze nie mają szczęścia. Jeżeli oni chcą jeździć — deszcz im nie pozwala, jeżeli zaś mogą jeździć, to zazwyczaj zabraknie jeźdźców, z powodu: defektów, okaleczenia i t. p.

Otóż wczoraj, mimo niepewności, po goda dopisała. Nie dopisały natomiast, względnie nie zadowolili swymi wyczynami nasze drużyny.

W godzinach południowych, na boisku przy ul. Wodnej, byliśmy obowiązkowym świadkiem, jak I-sze zespoły Turystów i Widzewa pokazywały dość licznie zgromadzonej publiczności, jak w piłkę nożną grać nie należy. Było tam dużo ryków, pisków, gwizdania i w rezultacie wszyscy byli bardzo zadowoleni, że sędzia, p. Krachulec, który, kiedy miał gwizdać, to milczał, a kiedy obowiązkiem jego było milczeć, to gwizdał i kiwał rękami i nogami, a czasem i „palcem w bucie“, twierdząc, że nic się nie stało — kiedy właśnie gracze nie mogąc „poradzić“ nogami, zaczęli grać rękami, ale... po twarzach i to w dodatku nie po swoich.

To też największe zadowolenie wywołał głośny i najbardziej na miejscu będący gwizdek p. Krachulca, przerywający te ogólne katusze.

Turyści zwyciężyli 4:2 (0:2).

Przed tem odbył się mecz rezerw Widzewa z III-cią drużyną Turystów z wynikiem 5:3 na korzyść tych ostatnich, który, gdyby był mniej ładny od powyżej opisanego, z pewnością wrażenie zakończenia tej południowej imprezy byłoby mniej przykre. Na nieszczęście jednak, narybek obu klubów grał znacznie lepiej, wskutek czego bywalcy spor-

towi, opuszczający boisko z kwaśnymi minami, mieli przynajmniej nadzieję, że sobie popołudniu na meczu

Warta — Ł.K.S. powetują.

I nie zawiedli się, ale znowu tylko na przedmecz, Warta II — Ł.K.S.?

Goście przywieźli, względnie pokazali nam drużynę młodą, ambitną, mającą przed sobą przyszłość, która dołożyła wszelkich starań, ażeby się przede wszystkim podobać.

Natomiast nikt nie odważy się odgadnąć, w jakim celu, Ł.K.S., swoich weteranów i „old'boyów“ przewietrzył. We wtajemniczonych, względnie, rezerwuar graczy naszego mistrza znających zespół ten mógł uśmiech politowania wywołać, zaś mniej orientującym się i tak „wszystko jedno“. Jednakże wypadła podkreślić fakt, że tylko dzięki pięknej grze młodych graczy Ł.K.S., t. j. Sztollenwerka, Małeckiego i Brzeskiego oraz dzięki celowej pracy Sobocińskiego w bramce, końcowy rezultat tych zawodów wypadł 5:3 na korzyść Ł.K.S.

Sędziował bardzo poprawnie i z pewnością dozą eleganckiej rutyny, p. Izrael.

A teraz nastąpiło rozczarowanie na całej linii.

O skład osobowy gości, t. j. Warty I-szej nie pytaliśmy, stwierdzić jednak z przyjemnością musimy, że Warta, jak zawsze dotychczas, tak i wczoraj podobała się.

Cała drużyna Warty tworzy wspaniałą całość, a nawet te, jej przysłowio „słabe“ tyły, z przednimi liniami ubiegały się o palmę pierwszeństwa, a nam wypadła je z bramkarzem na czele tylko pochwalić. Linja napadu Warty nie hołduje i nie tkwi na zardzewiałym gwoździu jednego systemu, lecz gra z efektem i pożytecznie wszelkimi możliwymi systemami.

Tego jednak, nie można powiedzieć o grze naszego mistrza. Obrońcy robili co mogli i ostatecznie zadowolili w małej mierze; również i pomoc robiła co umiała, ale ponieważ nic nie umiała, to też nic nie zrobiła. — Linja napadu grała źle. Pomijamy już Millera, który w r. b. miał tylko jeden dobry dzień, wybaczymy Durce, który na zasłużoną „dymisję“ Millera, nie może się doczekać, wskutek czego na skrzydle czuje się barzo źle. Nie możemy natomiast pominąć milczeniem słabej gry reszty napadu, albo zaniedbywanej przez resztę drużyny (lewem skrzydłem nie grano wcale), a z resztą okazało się, że cała drużyna jest w treningu od podstaw zaniedbana.

Dziesiątki najpewniejszych pozycji poszło na marne, z tej prostej przyczyny, że poza Durka, żaden z napadu nie potrafił strzelić, a przede wszystkim trafić w bramkę. Zaś Durka po zrobieniu pierwszej i jedynej bramki i przestrzeleniu karnego, grał tak, jak „pensjonowany“ skrzydłowy — co w rezultacie w interesie Ł.K.S., jaknajprędzej nastąpić musi.

Przebieg gry chaotyczny, bez krzty myśli przewodniej, zwłaszcza ze strony Ł.K.S. Zwycięstwo Warty 2:1, mierzone miarą gry w polu zasłużone. Natomiast, wzięwszy pod uwagę sytuację podbramkowe, zwyciężyć winien był Ł.K.S. Jeżeli zaś nie zwyciężył, to jego wyłączna wina, wykreślenie której z jego pamiętnika, wyłącznie od jego pracy nad sobą zależy.

Sędzia, p. Bira miał dosyć za swoje od ryczącej wprost nieludzko, niezadowolonej z niego i z gry publiczności. — To też zakończenie gry, jego donośnym gwizdkiem, sprawiło, zarówno drużynom, jak i publiczności wielką ulgę.

Fr. Romanek.

Bacność sportowcy!

Betty Blythe

najpiękniejsza kobieta wszystkich epok i krajów ukazała się w ostatnim filmie Foxa

„O czym marzą kobiety“

w otoczeniu

1000

najpiękniejszych pływaków amerykańskich

Betty Blythe

jest największą sportsmenką wśród wszystkich gwiazd ekranu

WILNO — WARSZAWA

Wilno, 20 września

W spotkaniu międzymiastowym Wilno — Warszawa zwyciężyli miejscowi w stosunku 3:1. Bramki dla Wilna uzyskali: Mikołajew — 2 i Grabowiecki — 1. Dla Warszawy jedyną bramkę strzelił Koch. Publiczności 3000 osób. Sędziował p. kpt. Ryszaneł.

Panny amerykańskie w pogoni za oryginalnością dochodzą wprost do nonsensów. Nasza fotografia przedstawia członkinie nowojorskiego Chastie Athletic Clubu, którym właśnie zawodowy taniec z udziałem mężczyzn w ogóle zakazano się na USA. Dla większej wygody lekcje te odbywają się w niezbyt balowych strojach.

